

Захопленыя музыкай

Штогод на факультэце музычнага мастацтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў бывае гарачая часіна справаздачных канцэртаў. Кожная кафедра рыхтуе разнастайныя праграмы, якія гучаць у розных канцэртных залах сталіцы, бо сваёй залы ўніверсітэт, на жаль, пакуль не мае (але яна будуча). Такія справаздачы падсумоўваюць вынікі навучальнага года, паказваюць дасягненні творчых калектываў, выкладчыкаў і студэнтаў факультэта. Для кафедры народна-інструментальнай творчасці сёлетні справаздачны канцэрт быў асаблівы, бо азнаменаваў 35-годдзе яе дзейнасці.

Адна са старэйшых кафедраў БДУКіМ, яна рыхтуе сёння спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі ў сферы беларускай народнай інструментальнай музыкальнай культуры: кіраўнікоў аркестраў (ансамбляў), выкладчыкаў спецыяльных дысцыплін (баян, акардэон, домра, балалайка, цымбалы, гітара, скрыпка). А пачыналася ўсё з 1975 года, калі быў створаны Мінскі інстытут культуры. У той час гэта была кафедра аркестравага дырыжыравання, якую ўзначаліў заслужаны дзеяч культуры Украіны Аляксандр Нікалаеў. За гады станаўлення і фарміравання кафедры адбыўся шэраг пераменаў, звязаных з падрыхтоўкай спецыялістаў у адпаведнасці з патрабаваннямі часу, удасканаленнем навучальнага працэсу, актывізацыяй навукова-даследчай і творчай дзейнасці.

У 1993 годзе ў выніку маштабнай структурнай рэарганізацыі і перайменавання інстытута (сёння — Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў) мяніла назву і наша кафедра. Саўшы кафедрай народна-інструментальнай творчасці. У розны час яе ўзначальвалі такія аўтарытэтычныя музыканты, як А. Аўсіевіч, Г. Мішуроў, а таксама М. Кузьмінціч, Н. Яканюк. Цяпер кафедрай загадвае Вольга Мазанік — кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт. За апошнія гады тут значна палепшылася матэрыяльная база, набытыя новыя інструменты, неабходная спецыяльная і аргтэхніка. Пашырылася сфера супрацоўніцтва кафедрай нашай ВНУ з сумежнымі навучальнымі ўстановамі: Беларускай дзяржаўнай акадэміяй музыкі, БДПУ імя М. Танка ды інш. Наладжаныя творчыя сувязі з грамадскімі арганізацыямі краіны: саюзам кампазітараў, саюзам музычных дзеячаў, Асацыяцыяй беларускіх дамрыстаў і мандаліністаў, Асацыяцыяй беларускіх цымбалістаў.

Сярод выпускнікоў кафедры нямала вядомых музыкантаў, педагогаў, мастацтвазнаўцаў: А. Крамко, В. Юшкевіч, М. Кузьмінціч, Н. Мішуль, І. Маляхава, А. Занько, шэраг лаўрэатаў конкурсаў рознага ўзросту. Асобна можна распавядаць пра навуковыя здабыткі калектыву кафедры, падрыхтоўку і абарону дысертацый, выданне манаграфій, рэпертуарных зборнікаў, хрэстаматый.

Словам, — гэта сапраўдная творчая майстэрня па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў у сферы народна-інструментальнага мастацтва. Тут вучацца стыпендыянты спецыяльнага фонду Прэзідэнта

Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі, пераможцы рэспубліканскіх, міжнародных конкурсаў і фестывалюў. Самабытныя студэнцкія мастацкія калектывы ўдзельнічаюць у рэспубліканскіх і агульнаўніверсітэцкіх мерапрыемствах, выступаюць перад аўдыторыяй мінскіх прадпрыемстваў, арганізацый і навучальных устаноў культуры, даюць канцэрты па Беларусі, у замежжы.

Сёлетнім канцэртм лепшых мастацкіх калектываў, які адбыўся ў Вялікай зале Белдзяржфілармоніі, кафедра адзначыла сваё 35-годдзе. Самым значным складнікам праграмы былі, зразумела, два аркестры. Аркестр рускіх народных інструментаў пад кіраўніцтвам С. Авадка распачаў канцэрт выкананнем фрагмента з сюіты з оперы "Млада" М. Рымскага-Корсакава, вальса з оперы "Дзікае паляванне караля Стаха" У. Солтана і "Лезгінкі" А. Бабаева, паказаўшы высокую "планку" ўсёй імпрэзы. Аркестр беларускіх народных інструментаў (мастацкі кіраўнік В. Валатковіч), лаўрэат Гранд-прэміі спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі, годна завяр-

шыў музычны вечар паланезам С. Манюшкі, самбай "Ціка-ціка" А. Абрэу і п'есай "Багатырская брама" М. Мусаргскага. Абодва аркестры гралі свае праграмы на памяць, што надавала іх выступленню асаблівы шчырк.

Удзельнічалі ў канцэрце і маладыя перспектывныя калектывы, такія, напрыклад, як інструментальны ансамбль "Караван" пад кіраўніцтвам В. Мазанік, інструментальны квартэт пад кіраўніцтвам А. Шульгоўскай. Парадаваў вынік міжфакультэцкага супрацоўніцтва творчых калектываў у межах факультэта: знаныя вакальныя фальклорныя ансамблі "Трамніцы" (мастацкі кіраўнік У. Зяневіч) ды інструментальны ансамбль "Адлюстраванне"

пад кіраўніцтвам Н. Смольскай выступілі разам, выканаўшы беларускую народную песню "Як пайду я ў белую канюшню".

Шматлікія ансамблі, створаныя пад кіраўніцтвам маладой выкладчыцы В. Старыкавай за час працы у БДУКіМ, адрозніваюцца арыгінальнасцю рэпертуару і прафесіяналізмам. Гэтым разам выступіў падрыхтаваны ёю выкладчыца-студэнцкі калектыв, які стаў лаўрэатам міжнароднага конкурсу ў Італіі і лаўрэатам спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі. Выдатным выкананнем папуры "Італія" В. Сёміна і "Лібертанга" А. П'яцолы музыканты пацвердзілі свой высокі статус.

Дарэчы, для творчай ВНУ заканамерна, калі на сцэну разам выходзяць выкладчыкі і студэнты. І дэманструюць выдатны сумесны мастацкі вынік. Прыкладам — дуэт у складзе заслужанага артыстыста Беларусі, баяніста У. Ткача і студэнта 5 курса, акардэоніста В. Цевасяна (бліскуча ажыццёўлены праект на аснове камп'ютэрнай аранжыроўкі "Лезгінкі" З. Паліяшвілі). Ці заліхвацкае выступленне "ветэрана" кафедры — вядомага фальклорнага гурта "Баламуты" пад кіраўніцтвам калішняга выпускніка ўніверсітэта К. Трамбіцкага, які сам выконваў сола на дудцы.

Такі адказны канцэрт проста не мог адбыцца без славутага ансамбля "Туціці" пад кіраўніцтвам Л. Сухаваравай. Толькі ўявіце сабе: пяць маладых, прыгожых дзяўчат з акардэонамі, у вечаровых блакітных сукенках іграюць (стоячы!) цудоўную музыку, і ў ансамблі з імі два хлопцы: ударнік ды басіст!

Уражвала ў канцэрце не толькі музыка, але і тое, як смела выходзяць на сцэну студэнты, якія яны артыстычна трымаюцца, выконваючы разнастайныя і складаныя творы... Між іншым,

у філарманічнай зале прысутнічалі запрошаныя на гэтакія свята выпускнікі кафедры розных гадоў. Яны з'ехаліся з усіх куткоў нашай краіны, а некаторыя прыбылі нават з Украіны і Расіі. Так што падзея атрымалася значна больш, не толькі для яе непасрэдных удзельнікаў, але і для многіх, многіх рупліўцаў на ніве народнага інструментальнага мастацтва.

Ларыса ТАІРАВА,
дацэнт кафедры народна-інструментальнай творчасці БДУКіМ, кандыдат мастацтвазнаўства
На здымках: эпізоды канцэртнай праграмы.

Фота Паўла Сапоцькі